

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput II. Specialiter expenduntur verba ista, Deus tuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

tertiam & quartam generationem eorum qui oderunt me; & faciens misericordiam in millia his qui diligunt me, & custodiunt praecepta mea. Quae licet specialiter dicta sint ad primum praeceptum, considerata tamen sunt velut motiva, quibus homines inducendi sunt ad observantiam divinarum quorumcumque praeceptorum. Neque enim solos Israelitas, sed omnes universim homines, obligant Decalogi praecepta: utpote legem naturalem continentia; sed maxime obligant Christianos, eo-que tanto magis quam Judaeos, quanto pluribus & majoribus à Deo beneficiis devincti, ceteris fideiiores ferventioresque esse debent in observantia mandatorum. Verum-enimvero quam languide & defectuose ea ut plurimum observant, qui tamen observant! Certiores nos facit Veritas in Evangelio: *Nisi abundaverit justitia vestra, plusquam Scribarum & Pharisaorum* (qui mandata exterius observabant, ut viderentur ab hominibus) *non intrabitis in regnum caelorum.* Sed quam multorum Christianorum justitia non abundat plusquam Scribarum & Pharisaorum! Ut enim modò prætermittam eos, qui praecepta non servant (quorum infinitus est numerus) quam multi ex ipsis sunt, qui ea non melius servant, quam Scribae & Pharisei, sed modo æque defectuoso!

2° 1°. namque quam multi templum dominicis diebus adeunt, ut hominibus videantur boni Christiani; imò ut ibi istos vel istas oculo minùs casto contemplantur!

2°. quam multi praeceptum jejunii v. g. observant inviti: quia non habent carnes quas comedant; vel quia incurrere timent notam mali Christiani!

3°. quam multi praecepta custodiunt merè ob finem temporalem, v. g. debita solvendo, ne majores expensas incurrant, vel dominis merè ad consequendam mercedem temporalem obediendo!

4°. quam multi, etiam ex iis qui voluntariè, & sine fine malo, nec finem temporalem expressè intendentes, praecepta custodiunt, nec cogitatione, nec affectu, Deo vel Ecclesiae intendentes obedire! Obtemperant v. g. parentibus, vel aliis Superioribus; sed simili prorsus modo, quo ipsis obtemperant Ethnici. Ecclesiae jejunia & abstinentias servant quidem, sed nunquid ut obtemperent Deo per Ecclesiam præcipienti? de eo ne cogitant quidem, ideòque mortuo obtemperant modo.

5°. quam multi cavent à prævaricatione praeceptorum, sed timore poenae, non amore justitiæ, similes filiis, vel famulis, parentum, vel dominorum jussu facientibus, quia timent verbera, vel expulsionem è servitio! Isti sunt quos praecepta non servare ut oportet, tot tamque apertis testimoniis inculcat Augustinus proximè relatus.

3° Ad servandum igitur praecepta prout oportet, ex Dei amore, Deique intuitu servanda sunt, prout Augustinus ibidem dicit, videli-

cet quia Deus vult, quia sic placitum est Deo, &c. Quod etiam locum habet in hominum praeceptis, attento quòd non est potestas nisi à Deo, quòdque legitimus quicumque Superior Deum representat, ideòque Deus per ipsum præcipit.

Et ad significandum modum istum servandi praecepta, Deus in principio Decalogi, verba ista voluit considerari: *Ego sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti.* Quasi diceret: ut sciatis dignum & justum esse, quòd obediat mihi, & quo modo obedire debeatis, considerate, quòd ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Aegypti, &c. Nam si ego Dominus Deus vester, vos estis creaturæ meæ, subditique mei. Me ergo honorare debetis per obedientiam vestram, per eamque probare, quòd ametis me, summum benefactorem vestrum, qui tam mira & stupenda prodigia feci, ut educerem vos de terra Aegypti, de loco utique tam duræ servitutis, quæ vos Pharaon opprimebat. Quòd si praecepta mea propterea custodieritis, per eorumque custodiam vestrum in me amorem, & pro tot ac tantis beneficiis gratitudinem demonstraveritis, misericordiam meam magnam sentietis, per retributionem aeternæ felicitatis. Sin autem, experiri vos faciam quòd sim Deus fortis, zelotes, visitans iniquitates patrum, &c. quia nimirum tantò graviora, tantò proinde majori poenâ digna sunt peccata vestra, post tot & tanta beneficia.

CAPUT II.

Specialiter expenduntur verba ista: Deus tuus.

PER ea namque populo Judaico Deus præsentare voluit specialem, quam habebat, obligationem Deo, per praeceptorum suorum observantiam, serviendi præ ceteris gentibus; quibus in idololatria sua relictis, se populo Judaico manifestaverat. Et hinc Psalmista dicebat: *Non fecit taliter omni nationi, & judicia sua non manifestavit eis. Notus in Judea Deus, in Israel magnum nomen ejus.* Ob hanc igitur rationem Deus ab Israelitis merè exigebat, ut ab ipsis specialiter honoraretur, coleretur, & obediretur. Ad cuius evidentiam

Observandum, quomodò Deus, præ ceteris nationibus, se manifestaverit Abraham, Isaac, & Jacob, à quibus descendit populus Judaicus. Abraham habitabat in Ur Chaldaeorum, ubi idololatria dominabatur, sicut & in reliquis populis Orbis terrarum. Maximum fuit beneficium istud, quo Abraham de Ur Chaldaeorum eductum, ab idololatria eripuit, verumque Dei cultum edocuit, sicut & postea edocuit descendentes ipsius, Isaac, Jacob, ac deinde Judaeos, annuntians verbum suum Jacob, & judicia sua filii Israël. Si enim in idololatria cum reliquis populis relictis fuissent, in peccata innumera, sicut ipsi, pro-

ruissent, quibus in dies auctis, quò ab Adam remotiores, ita peiores, bestiusque similiores evassissent, ac tandem exterminari meruissent.

7 Sed licet tanta fuerint beneficia Judæis colata (quæ recapitulans Apostolus Rom. 9. quorum, inquit, adoptio est filiorum, & gloria, & testamentum, & legislatio, & obsequium, & promissa: quorum Pares, & ex quibus est Christus secundum carnem) absque comparatione majora sunt quæ conferuntur Christianis, maximè Catholicis, qui veri sunt Israëlita, non secundum carnem, sed secundum promissionem, quibus se Deus manifestavit, non per Angelum, sicut Judæis, nec per Prophetas, sed per unigenitum Filium suum, cuius & carne ac sanguine, non manna dumtaxat ipsos pascat, dans illis potestatem filios Dei fieri, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi, per quem felicitus eduxit eos de terra Ægypti, & de domo servitutis, dum ipsos è servitute peccati, & potestate diaboli potenter eripuit, transfuditque in regnum Filii dilectionis suæ, per mare rubrum, id est baptismatis aquas, pretioso Christi sanguine rubricatas; in quibus inimicos nostros, mundum, carnem, diabolum (per Ægyptios figuratos) submersit, dum diaboli pompis, id est mundi vanitatibus ac voluptatum divitiarumque
8 fallaciis abrenuntiare nos iussit. Hæc sine dubio exhibita populo Christiano inestimabilem ei conferunt dignitatem: longè enim majora sunt iis, quæ populo exhibita fuerunt Judæico, quem si Deus ex omnibus gentibus (in ignorantia tenebris derelictis) elegerit sibi populum peculiarem, considerent Christiani, quòd & ipsos ex tot gentibus elegerit in populum acceptabilem, ut essent sibi *gens electam, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis, ut virtutes annuntient ejus*, qui ipsos (præ tot gentibus, præ ipsis etiam Judæis) *de tenebris vocavit in admirabile lumen suum*. Præ tot (inquam) gentibus, adhuc *sedentibus in tenebris, & in umbra mortis*. Maxima certè ex quatuor partibus Orbis terræ est America, ad quam nonnisi à ducentis circiter annis pervenit Evangelii notitia; & cuius nulum in ea vestigium inventum fuit, quando circa annum 1493. detecta fuit. In Asia quidem & Africa citius cognitum fuit. Verùm pauci hodie in Regionibus illis, post Americam vastissimis, Christi fidem amplectuntur; imò & in Europa ipsa, ex quatuor illis partibus minima, tot in Provinciis ac Regnis hæreses dominantur, ut licet credant in Christum, in vera ipsius Ecclesia non sint, extra quam non est salus. Quantum ergo beneficium est in Regione Catholica esse natum, in vera Ecclesia esse baptizatum, veræque fidei lumine illustratum? Ipsi ergo *honor credentibus, qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei, qui non consecutus misericordiam, nunc autem misericordiam consecutus*; ita ut *jam non sint hospites & advena, sed cives Sanctorum, & domestici Dei, superadificati super fundamentum*
Tom. II.

Apostolorum & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Jesu. Quod profectò beneficium tale ac tantum est, ut propter ipsum ad eos titulo longè excellentiori specialiorique pertineant verba illa: *Ego sum Dominus Deus vester*; à vobis proinde perfectius quam à Judæis colendus, & honorandus.

CAPUT III.

Amplius explicantur, Christianisque applicantur verba ista: Eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis, &c.

AD majorem intelligentiam eorum quæ proxime dicta sunt, utile erit reflectere, quòd sicut Pharo dominabatur in Ægypto; sic diabolus in Orbe ferè universo, ita ut Princeps hujus mundi vocetur in Evangelio; eò quòd utique habuerit primum quidem per tyrannidem principatum in totum genus humanum; & (sicut Cyrillus Alexandrinus ait l. 8. c. 16. & 17.) dominatum exercuerit crudeliter in omnes, & adhuc exercent in omnes, qui secularia sectantur desideria, suisque indulgent cupiditatibus, qui mundi nomine in Evangelio intelliguntur. Et idè eorum Princeps satanas est, quia eis pro suo arbitratu dominatur, præcipitesque in gravia scelera compellit, atque detrudit. Mundus iste per Ægyptum fuit figuratus; Ægyptus namque terra erat depressa, humilique loco sita, ita ut illuc è terra sancta euntes, descendere dicerentur *Isa. 52. descendit populus meus in Ægyptum*. Aquæ ejus stagnantes erant & impuræ, nec agræ fertiles reddebantur cali pluvia, sed irrigatio aquarum Nili, ex alveo suo erumpentis. Quibus figuratur vita hominum mundanorum, in infimis hærens, & animas ad imaginem Dei creatas valde deprimens, nec cælestibus irrigata voluptatibus, sed terrestribus ac sordidis. Econtrà Terra sancta, seu promissionis, nobis Deuteron. 11. v. 10. representatur elevata, montosa, pluviusque cælestibus irrigata; ad significandum, corda eorum, qui excutere volunt jugum Pharaonis infernalis, & ascendere ad Hierusalem cælestem, esse debere sursum à mundanis cupiditatibus elevata, ut cælestium voluptatum abundantia impingentur, in bonisque operibus fertilia redendantur.

2°. sicut voluit Deus ut Judæi semper memores essent suæ liberationis è terra Ægypti, per transitum maris rubri: sic Deus vult Christianos semper memores esse suæ liberationis è potestate diaboli per baptismum, quo rubricati, imò Agni immaculati sanguine dealbati, jugum excusserunt & oppressionem Principis hujus mundi.

3°. sicut peccata Judæorum post miraculosam liberationem suam è manu Ægyptiorum, longè graviora sunt peccatis gentium; sic peccata Christianorum, post baptismum commissa, longè graviora peccatis ipsorummet Ju-